

Predikan i Skepplanda kyrka 2020 av Tobias Bäckström

1 söndagen i advent

”Ett nådens år”

Sak 9:9-10

Rom 13:11-14

Matt 21:1-9

Ps: 103:1-3, 697:6, 104:1-4, 105, 39, 108:1-3

En viktig fråga som vi kan ställa oss som människor är hur vi förhåller oss till tiden. Vi är skapade varelser och som sådana underkastade tiden. Tiden går, vi åldras, våra liv är begränsade och kommer oundvikligen få ett slut. Vi kan inte vända tidens pil.

Tiden för oss människor är linjär. Historielärare brukar ju rita upp tidslinjer på svarta tavlan där olika historiska händelser prickas in. På en sådan tidslinje är det förflutna det som bestämmer framtiden. Världshistorien blir deterministisk. Det har till exempel inträffat en Corona-pandemi, denna händelse kommer påverka framtiden på olika sätt. Vissa saker har förändrats för alltid på gott och ont. Hade pandemin inte inträffat hade vi haft andra förväntningar på framtiden.

Men om framtiden bara är ett resultat av det som skett och det som sker nu – då finns det inget hopp. Vi kan inte göra mycket för att ändra på tidens ström eller krångla oss ur tidens tvångströja. Visst har vi en framtid – men om vår framtid bara är fortsättningen av vår historiska tid. Vad är skillnaden?

Det är inte så konstigt att tro på ödet är så utbredd. Ödestron blir oundviklig om man ser tiden som en linje som sträcker sig framåt. Och där varje händelse bara är konsekvenserna av tidigare händelser. Då innebär tiden bara en transportsträcka mot vårt ofrånkomliga öde.

Men är tiden då bara vara en fiende? Eller kan den även vara en vän? Är tiden något som försvinner efterhand som vi lever våra dagar här på jorden – eller kan man se tiden som något som kommer? Vi säger ju att tiden går – kan man hellre säga att tiden kommer? Vågar vi se framåt med hopp – eller har vi bara ett nostalgiskt tillbakablickande?

Svaret på de frågorna beror på hur vilket förhållande vi har till Jesus. Jesus är ju Gud som blev människa, och eftersom vi människor är tidsvarelser betyder att Jesus är Gud i tiden. Gud är inte bara av evighet, han är också en del av tiden. Genom Jesus har Gud gått in under tidens villkor utan att den blivit en tvångströja för honom. För Jesus säger i Upp: *”Jag är Alfa och Omega, han som är och som var och som kommer.”*¹

Just det sista, *han som kommer*, bryter ju mönstret. *Ska vara*, borde det väl stå, den som är, som var och som ska vara? Vi har ju tre tempus: förfluten tid, nutid och framtid. Och Gud finns närvarande i alla dessa tre tempus. Gud finns ju överallt – Gud behöver inga tempel eller

¹ Upp 1:8

kyrkor för att vara närvarande på jorden – det är vi som behöver dem. Men att Gud finns överallt gäller alltså inte bara *rummet* utan även *tiden*.

Men att Gud har gått in i tiden och är närvarande i tiden innebär också att tiden nu är förvandlad. Framtiden är inget som bara ska vara utan något som kommer. Ser vi framtiden som futurum så finns det inget hopp. Då är framtiden bara en fortsättning på det förflutna och nuet. Detta nu som sträcker sig framåt. Då är egentligen framtiden gammal, inget nytt under solen som Predikaren sa.

Men med Guds inträde i tiden kan vi se på framtiden inte som futurum utan som *adventus*. Adventus är ett latinskt ord som betyder ankomst, den som kommer. Den grekiska motsvarigheten är *parusia*. Ordet parusia använde man om när en kejsare eller kung anlände till en stad. Han kommer till en stad med pompa och ståt, då var det hans parusi. När Jesus anlände till Jerusalem var det exakt detta han som hände: en parusi, eller advent när vi utgår från det latinska ordet.

Jesus är alfa och omega, den som är, den som var *och den som kommer*. ”*Se din konung kommer till dig, skrev Sakarja*”. Jesus är den Gud som kommer. Och eftersom Gud är närvarande i tiden, i alla tre tempus, är vår framtid något som kommer. Istället för futurum får vi tala om adventus. Tiden går inte – tiden kommer.

Och om tiden är ett ständigt advent – då har vi också hopp. Då är framtiden inte något som bara bestäms av det förflutna, en utsträckning av nuet – nej framtiden kommer till oss, den har en egen källa. Det är som om du fått i uppdrag att rita den där historielinjen på tavlan och prickat in nuet. Men istället för att rita vidare från en punkten kommer det en linje från andra hållet, från framtiden till detta nu!

Framtiden är något som Gud ger oss. Då finns det också hopp om framtiden. Om framtiden inte är bestämd av det förflutna då är framtiden något nytt. Vi människor kan inte åstadkomma något nytt under solen – men Gud kan! Med Jesus är tiden ständigt ny.

Advent vill påminna oss om den Gud som kommer. Idag fick vi höra om Jesus parusi, hans ankomst till Jerusalem. 2:a söndagen i advent handlar om Guds rikes ankomst, 3:e advent uppmanar Johannes döparen oss att bereda oss för Herrens ankomst. Och 4:e söndagen i advent, precis innan jul får vi höra om Herrens moder Maria. Genom henne skedde Guds advent till världen och blev en del av tiden.

Efter detta är tiden vår vän. Den ständiga tidsströmmen är inte något som försvinner utan något som kommer. När du har levt ytterligare en dag av ditt liv, så tänk inte att nu har en dag försvunnit utan en dag du som har fått. Dagarna tar du emot som gåva från Gud. Och Gud är den Gud som kommer – han finns där inte i en avlägsen framtid och väntar på dig. Han är tidens ständiga advent.